

[Damsgaard.]

er ikke meget forskellige i opbygning og formål, kun på den økonomiske støtte, man vil yde de to skoleformer, er der væsentlig forskel. Her stilles ungdomskostskoler langt gunstigere end efterskoler, og spørgsmålet er, om man ikke i velforståelig iver for at få oprettet sådanne ungdomskostskoler særlig for byernes unge er for rundhåndet. Det må indrømmes, at vanskelighederne ved de tre bestående skoler ikke tyder derpå, men min bekymring er, at de bestående efterskoler skal blive økonomisk deklasseret i forhold til ungdomskostskoler, som opføres måske ved siden af. Jeg gentager imidlertid, at det er en god skoleform for de helt unge.

For den landbrugsfaglige ungdomsskole, som også foreslås inddraget under denne lov, er der efter min mening tale om en tvivlsom fordel. Efter min mening er den ensretning eller forenkling, hvad man vil, der foreslås, uheldig. Jeg ser helst, at vi bevarer den nugældende lov om den landbrugsfaglige ungdomsskole som en selvstændig lov og tager det pågældende afsnit ud af lovforslaget.

Den landbrugsfaglige undervisning gennemføres i nøje tilknytning til landbo- og husmandsforeningerne. Det er den højtærede undervisningsminister, der hidtil har godkendt skoleplanen, og det har vi været godt tilfredse med; derfor er der ingen grund til at blande de amtskommunale nævni ind i dette.

Som et led i bestræbelserne for at opnå ligestilling mellem de forskellige skoleformer indgår forslaget bestemmelse om, at eleverne selv intet må betale for at gå i skolerne, hvilken af disse skoleformer der end er tale om. I den landbrugsfaglige skole betaler eleverne 6—10 kr. for en vinter. Jeg tror, det er principielt forkert, at de unge selv slet intet skal yde for at være med, det hele bliver altfor let og altfor billigt. Efter forslaget går tilskuddet fra staten til de landbrugsfaglige skoler, i hvert fald til dem, der har mange elever, ned, idet tilskuddet skal være det samme som for aftensskoler. Timebetalingen i aftensskolerne forhøjes fra 7 kr. 80 øre til 9 kr. 15 øre, og så skal de landbrugsfaglige skoler have det samme. Det kan selv med de 50 pct. lagt til, som der er mulighed for, blive en nedgang i statstilskuddet på indtil et par kroner pr. time. For landbrugsfaglige skoler af gen-

nemsniitsstørrelse tror jeg ikke, tilskuddet bliver mindre. Efter den nugældende lov ydes der imidlertid tilskud efter antallet af elever — det er ingen helt dårlig ordning —, og derfor vil det i hvert fald for skoler med maksimumstilskudsberettiget elevtal, d. v. s. 40, betyde en nedgang. Jeg kan ikke rigtig anerkende den klassificering, der finder sted, når man forhøjer timebetalingen for artensskoleundervisningen og samtidig sætter den ned for den landbrugsfaglige undervisning. Jeg anerkender fuldt og blankt det værdifulde arbejde, der udføres i aftensskolen og er udført under skiftende kår gennem mange år, men jeg vil mene, at der kræves mindst lige så meget, jeg vil endda hævde mere, af der lærer, der skal undervise i et landbrugsfagligt emne og i en klasse af unge landmænd af meget forskellig art.

Som noget nyt inddrager man nu også brevskoler under ungdomsskolelovgivningen og foreslår at yde støtte til disse. Såvidt jeg har kunnet følge med i denne skoleform, beskæftiger brevskolerne sig med overordentlig mange emner, og der betales et beløb af deltagerne. Jeg vil gerne have mere oplysning om disse skoler, om dette afsnit af lovforslaget, i det udvalg, der skal behandle loven, inden jeg tager endelig stilling hertil.

I kapitel 6 lovgives om fritidsforanstaltninger m. v. Der kan fås støtte til f. eks. 8 dages lejrskoleophold på folkehøjskoler, og det tror jeg absolut er en god ting. Derimod er jeg på forhånd skeptisk overfor de klubber, der omtales, i hvert fald for såvidt angår landboforhold. Jeg gentager, at jeg er opmærksom på, at der er forskel på byforhold og landboforhold i relation til dette, men loven skal også gælde for landboforhold. Der kan oprettes klubber, kommunen skal stille lokaler til rådighed, der skal være en leder, som skal have løn, der kan være filmsfremvisning, hobbyundervisning o. s. v., o. s. v., altsammen noget man kan give støtte til. Ja, hvis de unge er tvunget til at stå og drive på gadehjørner, som man siger, så er det bedre, at de kan komme i en klub, men vi skal efter min mening heller ikke lokke de unge bort fra hjem og arbejdssted hver aften. Selvom meget måske er gået tabt af det gode patriarkalske forhold mellem husbondsfolk og medhjælpere på landet, er der dog noget tilbage, og jeg vil hævde, at stuerne på en bondegård er lige så hygge-